

Η Καρδιά του Βούδα

Η *Buddha Pūrṇima*, δηλ. η Πανσέληνος του Βούδα, είναι μία από τις πιο ιερές εορτές στο βουδιστικό ημερολόγιο. Κατά την ημέρα αυτή εορτάζονται τρία σημαντικά γεγονότα της ζωής του Βούδα – η γέννηση, η φώτιση και η τελική ένωση (*Nirvāṇa*). Εορτάζεται την ημέρα της πανσελήνου στον τέταρτο σεληνιακό μήνα του *Vaiśākha* (αντιστοιχεί στον Απρίλιο-Μάιο, σύμφωνα με το παραδοσιακό Ινδικό ημερολόγιο). Σε πολλές από τις ομιλίες Του, ειδικά σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και νέους, ο Sathya Sai Baba έχει πει ότι πρέπει να έχει κανείς τον νου του Σάνκαρα, την καρδιά του Βούδα και τα χέρια του Τζάνακα. Το όνομα και η μορφή του Βούδα γενούν αυθόρμητα αισθήματα συμπόνιας και ειρήνης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως ο Βούδας έζησε μια ζωή αγνότητας και αυτοθυσίας που βασίζεται στην αρχή της Μη βίας.

Ακολουθούν αποσπάσματα από ομιλίες του Σάτια Σάι Μπάμπα που δόθηκαν κατά τη διάρκεια διάφορων εορτασμών της *Buddha Pūrṇima*

Πώς μπορεί ένας άνθρωπος που δεν γνωρίζει την ανθρώπινη φύση του να αναγνωρίσει το Θείο μέσα του; Γι' αυτό η πρώτη απαραίτητη προϋπόθεση είναι να αναγνωρίσει κανείς την ανθρώπινη φύση του. Με βάση αυτή την αλήθεια, ο Βούδας δήλωσε ότι ο καθένας θα πρέπει να καλλιεργεί αγνή όραση (*samyak dr̥ṣṭi*). Μόνο όταν ο άνθρωπος έχει αγνότητα στην όραση μπορεί να απαλλαγεί από μη αγνές σκέψεις, λόγια και πράξεις. Γι' αυτό η πρώτη απαίτηση για κάθε άνθρωπο είναι η αγνή όραση.

Η δεύτερη ποιότητα που χρειάζεται είναι οι αγνές σκέψεις (*samyak sankalpa*). Ο καθένας πρέπει να έχει αγνές σκέψεις. Μόνο το άτομο που έχει αναπτύξει αγνότητα στην όραση μπορεί να έχει αγνότητα στις σκέψεις.

Η τρίτη απαίτηση για κάθε άνθρωπο, μαζί με την αγνότητα στην όραση και τη σκέψη, είναι οι αγνές πράξεις (*samyak karma*). Με την ανάπτυξη αγνής όρασης, καλών σκέψεων και αγνών πράξεων, ο άνθρωπος έχει τη δύναμη να μετατρέψει την ανθρώπινη φύση του σε θεϊκή.

Μια τέταρτη απαίτηση για τον άνθρωπο είναι η αγνή ακοή (*samyak śruti*). Όταν κάποιος ακούει ιερά λόγια μπορεί να έχει μόνο ιερές σκέψεις.

Η πέμπτη ποιότητα που δίδαξε ο Βούδας είναι η αγνή ζωή (*samyak jīvanam*). Τι σημαίνει 'αγνή ζωή'; Όχι μια κοσμική ζωή γεμάτη με υλικές επιδιώξεις και προσκολλησεις. Αγνή ζωή σημαίνει τη ζωή που αποκτά νόημα από τις σωστές πράξεις. Η ζωή του ανθρώπου πρέπει να διέπεται από έμπρακτο ιδεαλισμό.

Στη συνέχεια, ο Βούδας δήλωσε πως ο καθένας θα πρέπει να στοχεύει σε σωστή πνευματική άσκηση (*samyak sādhanā*). Πνευματική άσκηση σημαίνει την εξάλειψη των κακών τάσεων στον άνθρωπο και την απόκτηση καλών και ιερών ιδιοτήτων. Αληθινή πνευματική άσκηση είναι η εξάλειψη όλων των κακών τάσεων σε έναν άνθρωπο. Η μελέτη των ιερών κειμένων, ο διαλογισμός και οι αυστηρές πειθαρχίες

δεν αποτελούν στο σύνολο τους πνευματική άσκηση. Η εξάλειψη όλων των ακαθαρσιών του νου είναι πραγματική πνευματική άσκηση.

Μετά από ακολουθεί αυτό που ο Βούδας ονομάζει αταραξία του νου (*samādhi*). Τι σημαίνει *samādhi*; Σημαίνει να δέχεσαι και να αντιμετωπίζεις με τον ίδιο τρόπο το ευχάριστο και το δυσάρεστο, το κέρδος και την απώλεια. *Samā-dhi* σημαίνει 'όμοιος-νους'. Να βλέπεις το φως και το σκοτάδι, την ευχαρίστηση και τον πόνο, το κέρδος και την απώλεια, τη φήμη και την μομφή με την ίδια αδιατάρακτη στάση· αυτή είναι η αληθινή έννοια του *samādhi*. Ο Βούδας χαρακτήρισε αυτή την αδιατάρακτη στάση του νου ως *nirvāṇa*.

Ενσαρκώσεις της Αγάπης! Ο ίδιος Θεός κατοικεί σε όλα τα σώματα. Γι' αυτό και πρέπει να αγαπάτε τους άλλους όσο αγαπάτε τον ίδιο τον εαυτό σας. Αυτό είναι ένα σώμα (ο Σουάμι δείχνει τον Εαυτό Του) αλλά κι αυτό είναι ένα σώμα (δείχνει κάποιον άλλον). Μπορεί τα σώματα να διαφέρουν, αλλά ο Θεός που βρίσκεται μέσα τους είναι ο ίδιος. Ο γιος αποκαλεί κάποιον πατέρα, τον ίδιο άνθρωπο η νύφη του τον αποκαλεί πεθερό, ενώ τα εγγόνια του παππού. Ο άνθρωπος είναι ο ίδιος, μόνο ο τρόπος με τον οποίον απευθύνονται σ' αυτόν είναι που διαφέρει. Παρόμοια στον ίδιο Θεό έχουν δοθεί διάφορα Ονόματα από τους πιστούς των διαφόρων θρησκειών. Τον προσφωνούν Αλλάχ, Ιησού, Ράμα, Κρίσνα, Βούδα και ούτω καθεξής. Αν και ο Θεός είναι Ένας για όλους, τα Ονόματά Του είναι ποικίλα. Μπορεί να αποκαλείτε τον Θεό με το Όνομα που εσείς έχετε επιλέξει, όλες σας, όμως, οι επικλήσεις πάνε στον ίδιο προορισμό. Ο στόχος είναι ένας και ο Θεός είναι Ένας. Στην πραγματικότητα όποιον χαιρετάτε είναι σαν να χαιρετάτε τον ίδιο τον Θεό.

*Υπάρχει μόνον μία φυλή, η φυλή της Ανθρωπότητας.
Υπάρχει μόνον μία θρησκεία, η θρησκεία της Αγάπης.
Υπάρχει μόνον μία γλώσσα, η γλώσσα της καρδιάς.
Υπάρχει μόνον Ένας Θεός και είναι Πανταχού Παρών.*

Σ' Αυτόν τον Ένα Θεό μπορείτε να δώσετε όποιο Όνομα επιλέξετε. Αυτά τα ονόματα εσείς τα δίνετε στον Θεό, μα στην πραγματικότητα ο Θεός δεν έχει ονόματα. Είναι πέρα από κάθε όνομα, πέρα από κάθε μορφή. Είναι Άμορφος. Είναι καθαρή συνειδητότητα, καθαρή ενέργεια. Αυτή η Θεϊκή Ενέργεια και Συνειδητότητα υπάρχει μέσα σας

Ενσαρκώσεις της Αγάπης, δεν χρειάζεται να βγείτε προς αναζήτηση του Θεού. Θα έρθει Εκείνος να σας αναζητήσει. Ο Θεός δεν κατοικεί σε ναούς, τεμένη και εκκλησίες. Αυτά είναι οικοδομήματα που ανεγείρει ο άνθρωπος. Ο Θεός ενοικεί σε ένα Ναό που ο ίδιος έχει κτίσει για τον Εαυτό Του και αυτός είναι το ανθρώπινο σώμα. Το ανθρώπινο σώμα είναι ένας ζωντανός ναός, ένας ναός που περπατάει και ένας ναός που μιλάει. Κανένας ναός που έχει κτιστεί από ανθρώπινο χέρι δεν μπορεί να συγκριθεί σε δύναμη και ιερότητα με αυτόν τον Ναό που κτίστηκε από τον Θεό. Τούτος ο ναός δεν έχει κτιστεί με τούβλα και κονίαμα. Δεν έχει σχεδιαστεί από κανέναν αρχιτέκτονα και κανένας μηχανικός δεν έχει αναλάβει την κατασκευή του. Αυτός ο Ναός δημιουργήθηκε από την Θέληση του Θεού. Πρέπει, λοιπόν, να το φροντίζετε ως ένα πολύτιμο δώρο του Θεού και να το προστατεύετε, οι δε πράξεις σας να είναι αγνές και να αναδύουν όσο μπορείτε περισσότερο την αγάπη και το άρωμα του Εαυτού.

Όταν ο Βούδας ρωτήθηκε κάποτε, «Ποιος είναι ο πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο;» απάντησε: «Αυτός που είναι ικανοποιημένος με αυτά που έχει». Στην ερώτηση «Ποιος είναι ο φτωχότερος;» ο Βούδας απάντησε: «Αυτός που έχει πολλές επιθυμίες».

Ένας Μαχαραγιάς, ο οποίος άκουγε τις διδασκαλίες του Βούδα για την ικανοποίηση και την μη-προσκόλληση, θέλησε να κερδίσει την επιδοκιμασία του Βούδα.

Ο Βούδας κρατούσε μαζί του πάντα ένα μικρό τύμπανο χειρός. Οι μαθητές του τον ρώτησαν κάποτε: «Δάσκαλε! Γιατί κρατάς πάντα αυτό το μικρό τύμπανο στο πλευρό σου»; Ο Βούδας απάντησε: «Θα χτυπήσω αυτό το τύμπανο την ημέρα που έρθει μπροστά μου κάποιος που θα έχει κάνει τη μεγαλύτερη θυσία». Όλοι ανυπομονούσαν να μάθουν ποιος θα ήταν αυτός ο άνθρωπος. Τέτοια πρόσωπα είναι συχνά οι ξεχασμένοι άνθρωποι της ιστορίας.

Θέλοντας να επιτύχει αυτή τη διάκριση, ο Μαχαραγιάς φόρτωσε τους ελέφαντες του με σημαντικούς θησαυρούς και πήγε στον Βούδα. Ήλπιζε να προσφέρει τους θησαυρούς στον Βούδα και να κερδίσει τον έπαινο του.

Στο δρόμο, μια ηλικιωμένη γυναίκα χαιρέτησε τον Μαχαραγιά και παρακάλεσε: «Πεινάω. Θα μου δώσεις λίγο φαγητό;» Ο Μαχαραγιάς έβγαλε ένα ρόδι και το έδωσε στη ηλικιωμένη γυναίκα. Η ηλικιωμένη γυναίκα ξεκίνησε να πάει στο Βούδα με το φρούτο.

Εν τω μεταξύ ο Μαχαραγιάς έφτασε στον Βούδα, του πρόσφερε τα πλούσια δώρα του και περίμενε με ανυπομονησία να δει πότε ο Βούδας θα χτυπούσε το μικρό τύμπανο. Ο Βούδας όμως παρέμενε ακίνητος χωρίς να αντιδράσει. Ο Μαχαραγιάς περίμενε.

Μετά από λίγο η ηλικιωμένη γυναίκα πλησίασε τον Βούδα στηριζόμενη με δυσκολία στα πόδια της, και του πρόσφερε το ρόδι. Ο Βούδας το πήρε αμέσως και χτύπησε χαρούμενος το μικρό τύμπανο.

Ο Μαχαραγιάς τότε ρώτησε τον Βούδα με απορία: «Σου πρόσφερα τόσο πλούτο και δεν χτύπησες το τύμπανο. Αλλά το χτύπησες αφού έλαβες ένα μικρό φρούτο. Το θεωρείς αυτό μεγάλη θυσία;

Ο Βούδας απάντησε: «Μαχαραγιά! Στη θυσία, δεν είναι η ποσότητα που μετράει, είναι η ποιότητα. Είναι φυσικό για ένα Μαχαραγιά να προσφέρει χρυσό. Αλλά πόσο μεγαλύτερη είναι η θυσία όταν μια πεινασμένη ηλικιωμένη γυναίκα προσφέρει το φρούτο παρά την πείνα της! Αψηφώντας ακόμη και την ίδια της τη ζωή μου πρόσφερε το φρούτο. Τι μεγαλύτερη πράξη αυτοθυσίας μπορεί να υπάρξει; Δεν είναι θυσία να προσφέρεις αυτό που είναι περιττό. Αληθινή θυσία είναι να εγκαταλείψεις αυτό που είναι πιο αγαπητό σε σένα, αυτό που εκτιμάς περισσότερο.

*Μπούνταμ σερενάμ γκατσάμι
Ντάρμαμ σερενάμ γκατσάμι
Σάνγκαμ σερενάμ γκατσάμι*

Αυτά τα τρία αποφθέγματα δηλώνουν ότι πρώτα πρέπει να οξυνθεί η διάνοια και η ικανότητα για πνευματική διάκριση (*μπούντι*), έτσι ώστε να οδηγεί πάντα σε πράξεις που βασίζονται στον *Ντάρμα*, τον ηθικό κώδικα της ζωής. Με τον τρόπο αυτό, ο άνθρωπος πρέπει να τεθεί στην υπηρεσία της κοινωνίας (*σάνγκαμ*). Αν ακολουθηθούν αυτά τα τρία βήματα, θα οδηγήσουν στην Ευδαιμονία. Ποτέ να μην πληγώνετε, πάντα να βοηθάτε (*Help ever - Hurt never*), αυτή είναι η ουσία της Διδασκαλίας του Βούδα.

Η Μη Βία είναι ο ύψιστος *Ντάρμα*. Ποτέ δεν πρέπει ο άνθρωπος να βλάπτει ούτε και να πληγώνει τον συνάνθρωπό του είτε με λόγια, είτε με σκέψεις, είτε με πράξεις. Μπορεί να αναρωτηθείτε: «Είναι κάτι τέτοιο εφικτό;» Ναι, εφόσον έχετε πάρει μια σταθερή απόφαση. Δεν υπάρχει τίποτα στον κόσμο που δεν μπορεί να επιτευχθεί αν η σκέψη είναι σταθερή και η αποφασιστικότητα ακλόνητη. Ο φόβος είναι το πιο μεγάλο εμπόδιο για την επίτευξη του στόχου. Μόλις συνειδητοποιήσετε ότι ο ένας Θεός ενοικεί σε όλους, ποτέ δεν πρόκειται να φοβηθείτε τίποτα και κανέναν.

Σε αυτόν τον παροδικό και εφήμερο κόσμο, υπάρχει ένα πράγμα που είναι αληθινό και αιώνιο. Αυτό είναι ο Θεός και αυτό είναι που ο καθένας πρέπει να φιλοδοξεί να επιτύχει. Τα πάντα είναι η εκδήλωση του Θεού. Σ' αυτόν τον κόσμο δεν υπάρχει δεύτερη οντότητα εκτός από τον Θεό, που είναι ο ίδιος σας ο Εαυτός. Η θεική αρχή διέπει ολόκληρο τον κόσμο.

Ο Βούδας είχε μόνο ένα αίσθημα στην καρδιά του, το αίσθημα της αγάπης. Στερημένη από την αγάπη, η ανθρώπινη ζωή δεν έχει καμιά αξία. Να αγαπάτε εξίσου όλους τους ανθρώπους, ανεξάρτητα αν είναι πλούσιοι ή φτωχοί. Τα χρήματα δεν αποτελούν το κριτήριο για να μοιραστείτε την αγάπη σας με τους συνανθρώπους σας. Τα χρήματα έρχονται και παρέρχονται, ενώ η ηθική έρχεται και αυξάνεται (*Money comes and goes, but morality comes and grows*). Πάντα να βοηθάτε, ποτέ να μην βλάπτετε. Μόνο τότε μπορείτε να φτάσετε στην κατάσταση του Βούδα.

Αναφορές

1. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume30/ss30-13.pdf>, May 15, 1997
2. <http://sssbpt.info/ssspeaks/volume21/ss21-16.pdf> , June 26, 1988
3. <http://sssbpt.info/summershowers/ss2000/ss2000-08.pdf>, May 21, 2000
4. <http://www.sssbpt.info/ssspeaks/volume39/ss39-09.pdf>, May 13, 2006